

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát – oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Český Těšín, Komenského 606, okres Karviná

Komenského 606, 737 01 Český Těšín

Identifikátor školy: 600 136 361

Termín konání orientační inspekce: 18. – 21. září 2001

Čj.	143 218/01-5096
Signatura	on3cv102

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola v Českém Těšíně, ul. Komenského je ve školním roce 2001/2002 plně organizovaná, má 24 tříd a 568 žáků. Nachází se ve středu města nedaleko rušných komunikací, autobusového i železničního nádraží. Škola působí jako spádová, dochází do ní více než sto žáků z okolních obcí a vzdálenějších částí města, většinou neúplných škol: Český Těšín-Stanislavice, Albrechtice, Těrlicko, Dolní Domaslovice, Chotěbuz, Karviná-Louky, Ropice, Střítež, Třanovice, Třinec. Průměrná naplněnost školy je 23,6 žáků na třídu.

Škola je příspěvkovou organizací, je v ní zaměstnáno 33 pedagogů a 12 provozních zaměstnanců. Hlavní budova pochází z roku 1928, v 80. letech minulého století prošla rekonstrukcí, byl k ní přistaven panelový pavilón se školními dílnami, využívá jej také školní družina a první třídy. Stáří budovy, ale i zhoršující se stav vedlejšího objektu se projevuje především nutností rozsáhlých oprav. Jedná se o sociální zařízení, zatékající střechy, vlhkost, kterou způsobují spodní vody a rozmáhající se plísně. Vybavení tříd a učeben je standardní, totéž se týká audiovizuální a didaktické techniky, škole však chybí počítačová učebna a některé další specializované učebny (např. cizích jazyků). Veškeré prostory školy jsou plně využity, pedagogický sbor nemá k dispozici obyvatelné kabinety. K výuce tělesné výchovy slouží pouze jedna tělocvična a malý gymnastický sál. Škola užívá rozsáhlý pozemek a školní zahradu, úplně však chybí venkovní sportovní areál.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

Byly navštíveny hodiny českého jazyka u všech vyučujících češtiny na 2. stupni a ve třídách 4. a 5. ročníku na prvním stupni. Všechny základní ukazatele v oblasti plánování a přípravy výuky českého jazyka byly v zásadě splněny. Časová dotace odpovídá schválenému učebnímu plánu vzdělávacího programu Základní škola, v devátém ročníku ředitelka posílila výuku češtiny o jednu hodinu týdně a došlo k rozdělení žáků do tří skupin podle výkonnosti. V souladu s učebními osnovami byly vypracovány jednotné tematické plány, které mají k dispozici všichni učitelé češtiny v ročníku. Kontinuita výuky předmětu v jednotlivých ročnících je zajištěna. Škola nevyučuje v letošním školním roce v oboru český jazyk žádný volitelný ani nepovinný předmět.

Veškerá výuka českého jazyka na 2. stupni je svěřena čtyřem odborně i pedagogicky způsobilým vyučujícím, z nichž jedna je začínající učitelkou, navštívené hodiny na 1. stupni byly odučeny kvalifikovanými učiteli. Ve škole pracuje předmětová komise českého jazyka, dále tuto problematiku řeší metodická sdružení 1. a 2. tříd a 3. až 5. tříd.

Výuka předmětu český jazyk probíhá v kmenových třídách, které poskytují dostatek prostoru pro zvolené vyučovací metody a aktivity. Prostředí všech učeben je pro výuku přiměřeně podnětné. Všechny ročníky využívají odpovídající učebnice s možností je doplnit alternativními texty. Souvislou řadu učebnic mají žáci na druhém stupni (SPN a Fortuna), ve 4. a 5. třídách pracují s učebnicemi a pracovními sešity nakladatelství JINAN. Ve škole není samostatný kabinet českého jazyka, většinou starší pomůcky pro výuku češtiny mají jednotliví vyučující ve svých skříňkách. Učitelská knihovna obsahuje jen několik novějších odborných publikací, rovněž žakovská knihovna eviduje zejména knihy tzv. povinné mimočítankové četby. Novější tituly jsou pořizovány jen sporadicky.

Předložené kontrolní slohové práce žáků jsou sice vyučujícími opravovány, zcela však chybí analýzy vyskytujících se chyb, kontroly provedených oprav a v některých pracích nejsou

opravy vůbec provedeny. Rovněž kontroly písemného projevu žáků v sešitech nejsou vyučujícími důsledně prováděny. Realizované kontrolní slohové práce nejsou předkládány vedení školy, ale archivovány přímo vyučujícími češtiny.

Sociodemografické podmínky průběh výuky v zásadě neovlivňovaly.

Po organizační stránce byli vyučující v zásadě přiměřeně tvořiví a metodicky průměrně zdatní. Pokyny, které byly žákům zadávány, byly promyšlené, srozumitelné a odpovídaly věkovým a individuálním zvláštěnostem žáků. Přihlíženo bylo rovněž k specifickému složení třídy, v některých hodinách byl brán zřetel na integrované zdravotně postižené žáky. Učitelé sledovali během vyučovacího procesu především cíl výuky a většinou jim zbyl i časový prostor na shrnutí učiva, pouze ojediněle však bylo provedeno závěrečné hodnocení práce třídy a některých jednotlivců. Vůbec se nevyskytlo sebehodnocení žáků v závěru hodiny. V hodinách byly využity různé vyučovací metody procvičování a výkladu, samostatné práce s učebnicemi a textovými pomůckami, žáci pracovali v sešitech i na tabuli, při procvičování se střídaly prvky ústních cvičení s písemnými. Pouze v jedné z navštívených hodin byla použita didaktická technika.

Ne ve všech hodinách učitelé proložili činnosti relaxačními chvilkami, mnohdy však byly střídány aktivity tak, aby žáci alespoň měnili pracovní polohy. Ve všech zhlédnutých hodinách byl čas efektivně využíván a jednotlivé části hodiny byly za sebou logicky řazeny. Učivo bylo vyučujícími interpretováno správně a příklady při uvádění učiva byly logické a funkční. Žáci byli kontrolováni, opravováni, mohli si zpětně porovnat výsledky své práce. Při hodnocení výkonů žáků vyjadřovali učitelé pozitivní postoje. V několika hodinách proběhla klasifikace výkonu žáků, která byla adekvátní předvedeným znalostem.

Snaha žáky aktivizovat vstupními motivačními metodami se téměř nevyskytla. Pozitivní posilování během výuky prováděli vyučující při změnách činností a individuálně oceňováním žáků ústní pochvalou za dobrý výkon. Vcelku byly respektovány všechny didaktické zásady.

Dohodnutá pravidla jednání byla respektována a přijata jak učiteli, tak žáky. Komunikace žáků byla většinou na průměrné úrovni, všichni měli možnost vyjádřit svůj vlastní názor. Náměty a myšlenky obsažené v žákovských odpovědích byly využívány zejména při výkladu nového učiva, při kterém učitelé kladli otázky k dané problematice. Rovněž komunikace vyučujících, pohotovost a jazyková správnost byla ve všech navštívených hodinách dobrá. Totéž se týká i neverbální komunikace učitelů a jejich psaného projevu na tabuli. Vesměs všichni vyučující českého jazyka mají pozitivní a citlivý přístup k žákům. Vážnější kázeňské problémy v době inspekční návštěvy nebyly zaznamenány, u většiny žáků převládal kladný vztah k výuce.

Shrnutím jednotlivých atributů je úroveň výuky českého jazyka hodnocena jako průměrná.

Matematika

Týdenní hodinové dotace matematiky ve všech třídách v předloženém rozvrhu korespondovaly s učebními plány realizovaného vzdělávacího programu. Inspekce zjistila časový a obsahový soulad učebních osnov a tematických plánů s probraným a probíraným učivem zapsaným v třídních knihách. Všichni vyučující při pohovoru s inspekcí před realizací hodin formulovali cíl vyučovací jednotky, který vždy korespondoval s nácvikem matematických poznatků a dovedností, které jsou zahrnuty do standardu vzdělávání.

Téma hodin bylo voleno tak, aby byla dodržena kontinuita matematického vzdělávání vzhledem k současným znalostem žáků a návaznost na učivo probrané v předcházejících hodinách. Přípravené příklady ve sledovaných hodinách měly přiměřenou obtížnost a často potvrzovaly pedagogickou zásadu spojení získaných teoretických znalostí s jejich praktickým využitím.

Personální zajištění výuky matematiky je velmi dobré. Na 1. stupni vyučuje 13 učitelek, z toho 12 má odbornou i pedagogickou způsobilost k výuce na 1. stupni ZŠ a jedná učitelka má pouze pedagogickou způsobilost. Na 2. stupni vyučují čtyři pedagogové, z toho tři jsou odborně i pedagogicky způsobilí, jedna učitelka je bez odborné i pedagogické způsobilosti (z 51 hodin matematiky týdně je odučeno 38, tj. 75 %, vyučujícími plně způsobilými).

Výuka probíhala v běžných kmenových třídách s klasickým vybavením. Subjektivně posuzované světelné a tepelné podmínky byly vyhovující, vyučující dbali na vyvětrání tříd. Úroveň estetické výzdoby tříd byla dobrá, výzdoba se v některých třídách motivačně dotýkala právě matematiky (1. stupeň). Členění hodin bylo ve většině vyučovacích hodin promyšlené, tempo výuky bylo přiměřené – bylo podřízeno splněním zadávaných úkolů. Méně již byly během vyučovacích jednotek řazeny tělovýchovné nebo relaxační chvilky. V řazení hodin matematiky v rozvrhu hodin nebyly shledány nedostatky.

K dispozici pro výuku matematiky jsou učebnice nebo pracovní sešity pro všechny žáky, které jsou uvedeny v seznamu schválených a vydaných učebnic. Vyučující mají k dispozici i další učebnice, sbírky úloh, které v případě potřeby buď donášejí do výuky, nebo si z nich kopírují části, které chtějí využít. Při výuce matematiky jsou využitelné standardní pomůcky. Žáci si mohou zapůjčit ve škole kalkulačky. Během výuky matematiky inspekce pozorovala ve většině hodin efektivní využití učebnic, pracovních sešitů a učebních pomůcek, v žádné ze sledovaných vyučovacích jednotek však nebyla použita didaktická technika. Výpočetní techniku škola nemá.

Náplň většiny sledovaných hodin měla za cíl zopakování a procvičování učiva z minulého školního roku a sledovala u žáků rovněž nácvik přesnosti matematického vyjadřování a zápisů, procvičování paměti a pouze výjimečně i představitosti. Organizace hodin a hlavně jejich náplň umožňovaly značný podíl samostatné práce žáků v jejich celkové struktuře. Návštěvou hodin matematiky bylo shledáno, že ne vždy byla tato možnost plně využita. V některých případech vyučující se snažili žáky vést k samostatnému logickému odvozování a zdůvodňování matematických souvislostí. Zvláště v hodinách matematiky na 1. stupni vyučující důsledně vyžadovali od žáků slovní popis matematických myšlenek. Pozitivním zjištěním je fakt, že vyučující zajišťovali aktivitu většiny žáků neustálou komunikací s nimi, a to v průběhu všech fází hodiny. Během sledovaných hodin inspekce pozorovala častý individuální přístup vyučujících k žákům. Vyučující učivo se žáky probírali, procvičovali a upevňovali optimálním tempem. Grafická úroveň zápisů vyučujících na tabuli a z ní odvozená požadovaná úroveň žákovských sešitů byla průměrná (na 1. stupni – velmi dobrá). Kontrola domácích úkolů je prováděna. Věcné chyby se během výuky nevyskytly. V závěru některých sledovaných hodin nezbyl časový prostor pro zopakování a shrnutí probraného učiva.

V hodinách se objevovaly motivační prvky, např. pochvala, povzbuzení a ohodnocení žákovské práce. Nebyla zaznamenána průběžná motivace, vstupní byla zaznamenána výjimečně. V několika případech vyučující využil okamžitě zpětné vazby k navrácení se k již vyřešenému příkladu z minulé či sledované hodiny, popř. k příkladu z domácího úkolu. V průběhu jedné hodiny bylo pozorováno shrnutí postupů řešení včetně analýzy chyb. V každé třídě 2. stupně jsou realizovány čtyři písemné práce. Jejich opravám, včetně analýzy chyb je věnována náležitá pozornost. Vedení školy dvakrát ročně realizuje tzv. srovnávací testy ve třídách 3. – 9. ročníku. Motivačním prvkem pro žáky je předkládání zadání různých matematických soutěží a pomoc při jejich řešení ze strany vyučujících. Výrazné a pravidelné úspěchy dosahují žáci v soutěži Gymnazion.

Vyučující svým vztahem k žákům a přirozenou autoritou umocňovali přátelskou pracovní atmosféru v hodinách. Kladli důraz na správné srozumitelné a přesné vyjadřování, což podporuje rozvoj komunikativních schopností žáků. V rámci diskuse vyučující reagovali okamžitě na chybné odpovědi žáků, ne vždy však předložením logických faktů a důkazů pro

jejich korekci. Úroveň verbální a neverbální komunikace je velmi dobrá.

Výuka matematiky je hodnocena jako velmi dobrá.

Skupina předmětů – prvouka, dějepis a zeměpis

Byly navštíveny hodiny dějepisu, zeměpisu v 6. až 8. třídě a prvouky ve 2. a 3. třídách. Časově tematické plány těchto předmětů jsou zpracovány v souladu s osnovami zvoleného vzdělávacího programu, jsou rámcové a slouží všem třídám v ročníku, mimo dějepis v 8. ročníku jsou plněny i po stránce časové.

Výuka předmětů dějepis a prvouka v navštívených hodinách byla svěřena učitelům s odbornou a pedagogickou způsobilostí, naopak výukou zeměpisu jsou pověřeni učitelé, z nichž jeden má pouze pedagogickou způsobilost a další dva jsou pro výuku nekvalifikováni. Úroveň zhlédnutých hodin byla rozdílná. Především na 2. stupni nebyla kvalita výuky zcela vyrovnaná, projevil rozdíly v pojetí předmětu, v praktickém plnění tematických plánů a především v motivaci a v metodice práce. Hodiny zeměpisu byly pestré po obsahové stránce, monotónností trpěla hodina dějepisu. Nápaditost, metodická i odborná zkušenost vyučujících se projevila především v jedné hodině zeměpisu a v hodinách prvouky.

Výuka probíhala v kmenových třídách, které poskytovaly pedagogicky podnětné prostředí, vyučující podle potřeb a možností do hodiny přinášeli potřebné didaktické materiály, psychohygienické požadavky na prostředí byly splněny. Výuka sledovaných předmětů je dostatečně zajištěna odpovídajícím fondem učebnic, učebních textů, názornými didaktickými pomůckami. Až na audiovizuální techniku byly mnohé z nich použity. V hodinách převažovala tradiční frontální organizace výuky. Individuální úkoly a diferencovaný přístup ke specifickým skupinám žáků byl pozorován jen sporadicky. Na počátku vyučovacího procesu byly stanoveny jasné a srozumitelné cíle vyučovacích hodin. Při výuce byly aplikovány především metody výkladové, podpořené ukázkami z učebnic a dalších materiálů. V úvodních částech hodin učitelé využívali většinou metody frontálního orientačního opakování, i když ani individuální zkoušení nebylo výjimkou. Nové učivo, pokud bylo vysvětlováno, bylo vedeno především formou výkladu či řízeného dialogu, kontinuálně navazovalo na předcházející, dosud probranou látku a bylo vysvětlováno většinou jasně a srozumitelně. Poměrně malý prostor byl vytvořen pro individuální, párovou nebo skupinovou práci, a to především na 2. stupni. Žáci měli příležitost prezentovat výsledky své práce, v mnohých hodinách jim byla nabídnuta motivující problematika, ne vždy však byl připraven dostatečný prostor k vyjádření vlastních názorů. V oblasti interakce a komunikace se projevil menší prostor pro rozvoj řečnických dovedností žáků.

V závěru učitelé většinou provedli shrnutí probraného učiva, v mnoha hodinách byl zadán námět k domácí přípravě. Čas byl dostatečně využit, činnosti byly proporčně rozloženy, i když stanovené cíle nebyly vždy dosaženy. Žáci byli aktivizováni a motivováni především praktičností učiva a osobními prožitky. Didaktické zásady byly vcelku respektovány, rezervy se projeví v uplatnění principu názornosti v oblasti pojmosloví a systematiky předmětů.

Osobnost a individualitu žáků učitelé plně respektovali. Komunikace vyučujících, pohotovost a kvalita ústního i písemného projevu pedagogů byly na velmi dobré úrovni. Většina vyučujících měla citlivý přístup k žákům, kázeňské problémy v době návštěvy hodin nebyly zaznamenány, převládal pozitivní vztah k výuce.

Shrnutím jednotlivých atributů je úroveň výuky dějepisu, zeměpisu a prvouky hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Celkově je kvalita vzdělávání v daných předmětech hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Škola stanovila koncepční záměr naposledy v říjnu roku 2000, a to jako vyžádaný materiál pro MÚ v Českém Těšíně. Koncepce vychází z analýzy podmínek současného stavu a prostředí, ve kterém se nachází. Byly stanoveny dlouhodobé cíle, mezi něž patří úkoly směřující do oblasti materiálně-technického zabezpečení, pedagogické práce a celkového charakteru školy.

Koncepce školy není vymezena horizonty, nejsou stanoveny etapy ani formy plnění. Roční plán školy i krátkodobé měsíční plány se věnují spíše organizačním záležitostem, zajišťují plnění stálých úkolů, které během roku škola řeší. K nim jsou stanoveny zodpovědnosti i termíny plnění. Učitelé se ke koncepci a k stanoveným úkolům následně vyjadřovali na pracovních poradách, při jejich tvorbě však nekooperovali ani na úrovni metodických orgánů, ani ostatních složek. Plány těchto orgánů, pokud je vypracovávají, nejsou k dokumentaci školy zařazeny. Veřejnost je seznamována se záměry školy na třídních schůzkách.

Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 844/96-2 včetně úprav a doplňků schválených MŠMT ČR dne 25. 8. 1998 pod čj. 25 018/98-22. Učební plán školy je z hlediska časových dotací jednotlivým předmětům v daných třídách dodržen. Tematické plány učiva jsou ve sledovaných předmětech zpracovány formálně, slouží pouze učitelům jako osnova plánované výuky celého ročníku, chybí jim adresnost vůči jednotlivým třídám a specifčnosti vyučujících.

V letošním školním roce jsou vyučovány pouze dva nepovinné předměty: katolické a evangelické náboženství. V seznamu volitelných předmětů převládá jednostranné tělovýchovné či výtvarné zaměření, studijní orientaci mají pouze přírodovědná praktika pro žáky 9. tříd. Zařazení stolního tenisu mezi volitelné předměty je diskutabilní. V letošním školním roce nastoupilo do 4. a 5. tříd 18 žáků, pro něž byl upraven rozvrh hodin a kteří tvoří základ budoucích specializovaných hokejových tříd.

Pro 34 žáků s SPU byly vytvořeny individuální učební plány. Doporučená reedukace 15 žáků se specifickými poruchami učení probíhá mimo vyučování. Celkem 11 žáků navštěvuje výuku zdravotní tělesné výchovy. Spolupráce s institucemi, které se zabývají zdravotní stránkou žáků je dobrá, dokumentace o žácích je doložena potřebným vyšetřením.

Plánovací činnost je jako celek nedoceněna, není pojata jako ucelený systém plánů všech složek, které do výchovně vzdělávací činnosti vstupují. Výběr NP a VP nepřispívá k profilaci žáků a k jejich přípravě na další studium. Plánování je na pouze vyhovující úrovni.

Organizování

Užší vedení školy je tvořeno ředitelkou školy a její zástupkyní. Ředitelka působí ve funkci od srpna 1993, vykazuje 28 let praxe. Vedle povinnosti vedoucího pracovníka zodpovídá ředitelka i za ekonomickou stránku vedení školy, která se týká mezd. Účetnictvím je pověřena pracovnice zaměstnaná na 75% úvazek. Zástupkyně ředitelky má 37 let praxe, přes velkou četnost tříd (24), vykovává tuto funkci sama. Ředitelka školy i její zástupkyně jsou zatíženy agendou a administrativou ekonomického rázu, což jim nedovoluje se plně věnovat metodické

práci.

Organizace výchovně vzdělávacího procesu i provozu školy vychází z organizačního řádu školy, který vymezuje strukturu školy, skutečnost však není vystižena.

Při organizování výchovně vzdělávacího procesu využívá vedení školy především spolupráci s pedagogickou radou a třídními učiteli, do širšího vedení školy však nepatří vedoucí metodických orgánů a výchovná poradkyně. Aktiv žáků ve škole nepracuje. Metodické orgány jsou ustaveny, jejich činnost však jeví znaky formálnosti. Řeší spíše organizační záležitosti, chybí problematika metodiky, dalšího vzdělávání učitelů, či odbornosti.

Povinná dokumentace školy je vedena bez závad, ve stanoveném rozsahu a stanovenou formou.

Informovanost pracovníků školy je zajišťována konáním pravidelných pedagogických rad, pracovních porad, operativních schůzek a prostřednictvím informačních nástěnek. Přístup ke všem potřebným informacím a ochrana osobních dat jsou zajištěny.

Vnější informační systém je založen na pravidelných schůzkách rodičů, na individuálním kontaktu třídních učitelů a učitelů s rodiči. Využívány jsou i žákovské knížky. Organizačně je tok informací dobře zajištěn, což ocenili i rodiče v dotaznících. Spolupráci rodičů se školou umožňuje rodičovské sdružení (SRPŠ), v loňském roce proběhla změna vedení. Rada školy ustavena nebyla.

Škola se prezentuje na veřejnosti zejména úspěchy svých žáků v soutěžích, účastí školy ve veřejném životě města. Nezávisle na škole vychází školní žákovský časopis Ámosek, který sestavuje spolu s učitelem několik žáků.

Jako spádová iniciuje škola konzultační akce zajišťující hladký přechod žáků neúplných ZŠ z okolních obcí do školy úplně.

Výroční zpráva o činnosti školy za rok 1999/2000 není důsledně zpracována v souladu s právní normou. Svou formou ani obsahem neposkytuje zákonem stanovené informace o aktuálním stavu školy a o plánech na její další rozvoj, chybí jí sebehodnocení školy.

Organizace výchovně vzdělávacího procesu personálně neodpovídá velikosti školy, probíhá však podle pravidel, která umožňují ředitelce funkční řízení. Organizování výchovně vzdělávacího procesu je hodnoceno jako průměrné.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka používá řídicí nástroje operativního charakteru. Její řídicí práce se blíží demokraticko - liberálnímu stylu vedení, v jednání upřednostňuje neformálnost a osobní kontakty.

Ze 27 pedagogických zaměstnanců není pět učitelů úplně odborně a pedagogicky způsobilých pro výuku na základní škole. Věkové složení pedagogického sboru svědčí o nutné generační výměně, neboť pouze 48% vyučujících je ve věku do 45 let, naopak sedm učitelů, tj. 21%, jsou již těsně před důchodem nebo přesluhují.

Týdně je vyučováno 669 hodin, z nichž učitelé s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro daný předmět učí 496 hodin, tj. 74%. K předmětům, které jsou vyučovány bez příslušné odborné nebo pedagogické způsobilosti, patří občanská, tělesná, rodinná a hudební výchova.

Komplexní systém dalšího vzdělávání a především sebevzdělávání všech zaměstnanců školy není vypracován, problematika zvyšování kvality výuky, metodiky výchovy a vzdělání není obsažena ani v plánech školy, ani v práci metodických orgánů. Učitelé se především zúčastňují cyklických i jednorázových vzdělávacích akcí a školení SSŠaIT v Karviné a PPP v Českém Těšíně. Projevila se potřeba věnovat se novým podnětům ve výchově a vzdělání, jejich realizaci v praxi a systematické metodické péči především nekvalifikovaným nebo

méně zkušeným učitelům.

Systém hmotného stimuluování pracovníků prostřednictvím nadtarifních složek platu je vytvořen. Práce pro školu je vyjádřena osobním příplatkem, mimořádná práce formou odměny jednou až dvakrát ročně. Kritéria pro přiznání jsou stanovena obecně, přehodnocování osobních a zvláštních příplatků probíhá v ročních intervalech.

Systém sebehodnocení školy není zaveden.

Vedení a motivování pracovníků je hodnoceno jako průměrné.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka školy nemá zpracovaný plán kontrolní a hospitační činnosti. Kontroly byly stanoveny podle plánu školy a stanovených priorit určitého období, zaměřuje se na výkaznictví a vedení pedagogické dokumentace. V minulém školním roce vykonala ředitelka škola spolu se zástupkyní pouze 14 hospitací, které byly zaměřeny především na kvalitu práce pedagogických pracovníků ve vybraných ročnících. Po hospitacích proběhly pohovory, závěry byly stanoveny. O dalších kontrolních zjištěních zápisy nejsou prováděny.

Kontrola studijních výsledků žáků je prováděna především pomocí pravidelných prověřovacích a kontrolních ředitelských prací, rozborů dosažených výsledků a následné opravy nejsou však metodickými orgány prováděny jednotně a důsledně. Je prováděna pouze formou evidence s nízkou mírou diagnostiky a analýzy, objektivní zpětná vazba je ztížena. Škola sleduje umístění svých žáků v soutěžích, největších úspěchů dosáhla v soutěži Mladý historik (4. místo v okresní soutěži), v chemické olympiádě (8. a 10. místo v okresní soutěži), dále ve sportovních a dopravních soutěžích a ve stolním tenise.

Kontrolní mechanismy jsou vytvořeny, jejich praktický dosah je málo účinný, jsou hodnoceny jako průměrné.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Řízení školy je funkční, má stanovena pravidla, která jsou pracovníky školy akceptována.

Vzdělávání probíhá v podmínkách, které jsou hodnoceny jako průměrné.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Výchovné poradenství

Pracovní náplň výchovné poradkyně je specifikována skupinami žáků, kterým věnuje v problematice výchovy a vzdělání převážnou pozornost: jedná se o výchovné problémy, sociální prevenci, profesionální orientaci, kriminální a drogová prevenci. Výchovná poradkyně má vysokoškolské vzdělání a v roce 1999 absolvovala předepsané kvalifikační studium. Funkci vykonává od r. 1999.

K jednání s partnery má VP vyhrazen kabinet, který svým zařízením, vzhledem, odlehlostí, ale také hygienickými podmínkami není pro tuto činnost vhodný a pro školu dostatečně reprezentativní. Výchovná poradkyně nemá telefonické spojení.

Plán práce VP je nezávislý na celoškolském plánu práce, vytýčené úkoly mají celoroční i krátkodobější zaměření. K dlouhodobým úkolům patří spolupráce s pedagogicko psychologickou poradnou (PPP), vedení evidence žáků se specifickými poruchami učení a chování, žáků talentovaných, kooperace v oblasti prevence sociálně patologických jevů

a řešení výchovně vzdělávacích problémů žáků (s třídními učiteli nebo vedením školy), systematická informační činnost v profesionální orientaci vycházejících žáků. Výchovná poradkyně není členkou širšího poradního sboru ředitele školy. Pracuje víceméně samostatně, informační tok je jednostranný.

V problematice 34 žáků s SPU výchovná poradkyně vede evidenci, zprostředkovává styk s PPP, školou a rodiči. Patnáct žáků je dle doporučení PPP zařazeno do čtyř reedukačních skupin, které v době mimo vyučování vedou kmenové učitelky školy, z nichž tři absolvovaly studium speciální pedagogiky. Spolupráce s institucemi, které se zabývají zdravotní stránkou žáků je dobrá, dokumentace o žácích je doložena potřebným vyšetřením.

V rámci péče o žáky vykonává VP individuální pohovory s dětmi, učiteli, rodiči, zúčastňuje se konzultací a jednání výchovných komisí. Seznamuje s problematikou výchovného poradenství ostatní pedagogické pracovníky na pracovních poradách, pedagogických radách, prostřednictvím nástěnek a vývěsek. Je v kontaktu s ostatními speciálními a specializovanými pracovišti, středními školami, organizuje exkurze a besedy určené pro vycházející žáky. Pro kontakt s rodiči jsou stanoveny konzultační hodiny, jednání probíhají i individuálně po domluvě.

System výchovného poradenství je propracovaný, plánovitý, jeho funkčnost vychází z rozboru a poznání problematiky v podmínkách školy.

Vyhodnocení dotazníků pro rodiče

127 rodičů žáků 5. a 9. tříd bylo osloveno v dotazníkové anketě. V 99 navrácených dotaznicích rodiče vyjádřili stupněm 1 – 2 (spokojenost, spíše spokojenost):

- s nabídkou
 - volitelných předmětů 70%,
 - nepovinných předmětů 44%,
 - zájmových útvarů 47%,
- s prostory pro výuku 68%,
- s vybaveností učebnicemi 65%,
- s vybaveností pomůckami 41%,
- s prostorem pro rozvoj žáka 48%,
- s informovaností o výsledcích 74%.

V dalších otázkách se rodiče vyjádřili slovně.

Pochvalná sdělení se nejčastěji týkala úspěšných mimoškolních akcí, možnosti sportovního využití a zlepšeného přístupu k dětem s poruchami učení.

Kritická sdělení se týkala především absence přístupu žáků k výpočetní technice, nedostatečného vybavení školy moderními pomůckami, složením volitelných předmětů. Opakovaně byla vyjádřena nespokojenost s osobností a vystupováním školníka.

Sdělení a připomínky byly s ředitelkou projednány a budou sloužit jako podnět pro další práci a rozvoj školy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Koncepce rozvoje školy ze dne 18. 10. 2000, Organizace šk. roku 2001/2002, měsíční plány práce;
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, čj. ŠU – 99 – opr – 1/ZŠ – 52, Školský úřad Karviná ze dne 25. 1. 1999;
- třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy;
- Řád školy;
- zápisy pedagogických rad, záznamy metodických orgánů;
- personální dokumentace pedagogických pracovníků školy;
- učební plány současných 9. ročníků (1998/99 – 2001/2002);
- rozvrhy hodin, tematické plány pro rok 2001/2002;
- podkladová inspekční dokumentace vyplněná ředitelkou školy;
- Výroční zpráva za školní rok 1999-2000.

ZÁVĚR

Výuka probíhá ve shodě s učebními osnovami vzdělávacího programu Základní škola. Podmínky, ve kterých vzdělávání probíhá, jsou hodnoceny jako průměrné. Výsledné hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání je velmi dobré.

Od předchozí inspekce v roce 1998 došlo k posunu především v mimoškolní a zájmové činnosti. Celkově má škola vytvořeny podmínky pro plynulou a úspěšnou práci.

Pozitiva:

- Rozsáhlá a rodiči oceňovaná mimoškolní činnost.

Negativa:

- Výroční zpráva o činnosti školy za rok 2000/2001 není důsledně zpracována v souladu s právní normou.
- Neuspokojivý technický stav sociálního zařízení, kabinetů, kanceláře výchovné poradkyně, zastřešení, mokrých zdí.
- Vedení školy včetně výchovné poradkyně je neúměrně zatíženo administrativní agendou.

Doporučení:

- Rozšířit demokratičnost ve vztazích vedení školy – pedagogové, učitelé - žakovský aktiv.
- Rozšířit obsah základního vzdělání zařazením volitelných a nepovinných předmětů, které povedou k profilaci žáků vzhledem k jejich studijním a zájmovým předpokladům.
- Konceptně propracovat problematiku dalšího vzdělávání a sebevzdělávání učitelů v oblasti motivace, vyučovacích forem a metod práce, metodického vedení učitelů bez kvalifikace nebo s kratší praxí, vedení školy v oboru managementu a řízení.
- Výroční zprávu školy doplnit o interpretaci a sebehodnocení.
- Přeorganizovat funkčnost vchodů, zajistit přehledný a důstojný přístup do budovy.
- Ve větší míře využívat relaxační chvílky, a to zejména na 2. stupni.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Šárka Hanušová	Šárka Hanušová
Členové týmu	PaedDr. Miroslav Bialoň	Miroslav Bialoň
	Mgr. Kazimír Worek	Kazimír Worek

V Karviné dne 8. října 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 8. října 2001

Razítko

Ředitelka školy

Mgr. Věra Štecová

Věra Štecová
podpis

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy KÚ Moravskoslezského kraje, Ostrava	19. 10. 2001	143 233/01-5096
Zřizovatel Město Český Těšín	19. 10. 2001	143 234/01-5096

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány